



Voedseltuin Kieviet Voedselbos Duiven/Zevenaar

Brainstormen over Ontwerp
Duiven, 18 oktober 2021



Agenda

- Inloop met koffie/thee
- Kennismaking
- Introductie van het plan en achtergrond
- De plannen en de ideeën voor de invulling
- Wat kan/wil je bijdragen
- Afsluiting

Doel van de avond

- Input voor het project aan Voedseltuin Kievietsnest
- Ideeën voor het ontwerp
- Tips en ideeën voor de verdere uitwerking
- Enthousiast maken: zegt het voort, zelf deelnemen
- Coördinatie met verschillende organisaties, individuen en instanties
- Draagvlak voor project versterken



Een voedselbos is een biodiverse gemeenschap met veel bomen en struiken, waarin mensen optimale condities creëren om duurzaam voedsel te kunnen oogsten.

Klimaat adaptatie

Bodemopbouw

Waterhuishouding

Koolstofopslag

Stimuleren Biodiversiteit

Voedsel mens/dier



Doelen Voedseltuin Kievietsnest – so far

1. Biodiversiteit verhogen
2. Bewustwording over belang biodiversiteit versterken
3. Aanjagen van natuurontwikkeling in de omgeving
4. Voedsel voor mens en dier
5. Een plek om te leren
6. Aangename plek om tot rust te komen

Wat is nodig
voor een
breed
gedragen
voedselbos?



Achtergrond

- Terrein van de AVR was ongebruikt en grotendeels verwilderd.
- In 2020 begonnen met de ideeënvorming en contacten met ontwerpers.
- Op 8 maart 2021 een brainstormbijeenkomst over het doel en ideeën
- Kerngroep eerst 5 nu 4 leden voor ontwikkelen plan
- Deelname twee leden aan cursus 'Voedselbos Ontwerpen' georganiseerd door NMG
- Contact met WRIJ – bomen planten minstens 73 m vanaf de teen van de dijk en struiken 71,5 meter. Kan dit minder met een goed plan?

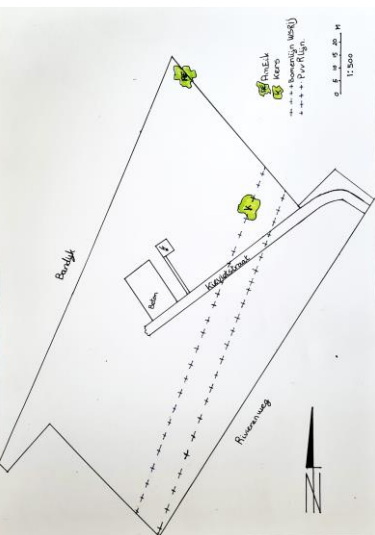
Wat hebben we geleerd

- Het duurt jaren voordat zich een volgroeit bos vormt. Dit proces kun je versnellen door aandacht te besteden aan de 7 lagen.
- De bodem is je belangrijkste uitgangspunt
- Observeren en geduld. Laat de natuur zijn gang gaan. Eigenlijk is een voedselbos iets voor een luie boer
- Ontwerpen doe je vier dimensies: HBD en de tijd
- Goed plantmateriaal is cruciaal: niet te groot, geen climax bomen planten op een 'kale grond', geschikte sterke onderstam, etc.
- Ontwerpen en denken vanuit de oogst

Een aantal ideeën

- Voedselbos langs de Rivierenweg
- Kruidentuin, moestuin
- Pluktuin met bloemen
- Rogge/haver/maanzaad veldje
- Randen met gewassen voor bijen en vlinders (GDL Bloeit)
- Vijver boven de grond
- Verbinding met de uiterwaarden en de IJssel
- Faunahotel
- Wadi met Hugelkultur
- Natuur speeltuin
- Moestuintjes verhuren
- ect.

Vlekkenplannen



Ideeën voor soorten, planten en activiteiten

1. Bomenlaag: Fruit, Noten, Struiken
 2. Kruidenlaag: Kruiden, bloemen, groenten
 3. Klimplanten, bodembedekkers
 4. Algemeen inrichting
 5. Algemeen organisatie
- Bij de verschillende onderwerpen kun je je ideeën op de flap schrijven en eventueel verbinden met ideeën die er al staan.

Bijdrage

- Geef aan in een paar steekwoorden wat jouw bijdragen kan zijn, of die van je organisatie
- Wat zou voor jou het hoofddoel zijn?
- Hoe wil je op de hoogte blijven?

Afsluiting

- Veel dank voor actieve deelname
- Wat een mooie ideeën
- Hoe verder:
 - de ideeën voegen we samen tot het plantplan --> presentatie 29 oktober
 - Natuurwerkdag 6 November: schrijf je in en kom (Natuurwerkdag.nl, Duiven Bandijk)
 - Doe je mee: graag even doorgeven.
Nodig: handjes in het veld, organisatie, fondsenwerving, etc.



Natuurwerkdag
- 6 november
2021

Bijeenkomst MVD voedselbos Kievietsnest

Datum bijeenkomst: 18 oktober 2021

Aanwezig: 14 personen: plantmanager AVR, wethouder Duiven, Imker vereniging, Knotploeg Duiven, PKN Duiven, Milieuvrienden Duiven, 2 geïnteresseerden en kerngroep

Plaats: gebouw 2 AVR, Duiven

1) Welkom

Judith opent door iedereen welkom te heten en Robert te bedanken voor de gastvrijheid. Hanneke geeft aan wie zich hebben afgemeld en presenteert de agenda van de avond.

2) **Voorstelrondje.** In het kort stelt iedereen zich voor. Robert van de AVR geeft aan dat de AVR graag iets terug wil doen voor de maatschappij waarin de AVR altijd in een soort afvalputje van de maatschappij lijkt te zitten.

3) **Presentatie voedselbos/voedseltuin Kievietsnest**, Rijndijk 93 Lathum.
Hanneke legt uit met een presentatie wat een voedselbos inhoudt, wat de aanleiding is van de MVD om hier een voedselbos aan te leggen, wat onze doelstellingen zijn, 3 voorstellen van een vlekkenplan. Zie de presentatie hierboven

Vragen tijdens de presentatie:

- Kunnen we het aangrenzende perceel van de kerk van Lathum erbij betrekken? Wel overleggen. Te grote ambitie voor nu om het erbij te betrekken
- Hoe zit het met de kwel in het gebied? Voor zover we hebben kunnen observeren, niet vastgesteld. Hiervoor zijn ook de voorwaarden van het WRIJ, om dit te voorkomen.
- Is de bodem geschikt voor een voedselbos? Ja
- Er is veel schade door muizen ook in de dijken. Kan een voedselbos dit voorkomen?

4) Het ontwerp en beheer: Ideeën voor soorten, vlekken, activiteiten vanuit de deelnemers.

Er hangen vijf posters in de zaal waarop deelnemers ideeën en suggesties kunnen schrijven. De rubrieken zijn: 1. Bomen en struiken, 2. kruidlaag, 3. klimplanten en bodembedekkers, 4.

Inrichting en vlekkenplan 5. Organisatie.

Bomen - struiken, opmerkingen:

- Let op kiwi gaat woekeren
- Duindoorn heeft kalk en zand nodig
- Van de amandel kan de bloem snel bevroren, bloeit al in februari.
- Berk zaait uit
- Goed voor bijen en mens: tamme kastanje, hazelaar, meidoorn, pruim, peer, appel, olijfwilg.
- Goed voor vogels en mooi: lijsterbes, vlier, kardinaalsmuts, mispel

Inrichting – vlekkenplan

- Reliëf aanbrengen in graslandzone langs Rivierweg
- Waterpartij creëren voor biodiversiteit
- Zandig stukje milieu creëren voor biodiversiteit

Organisatie

- Facebook Driegaarden weet alles van dit gebied
- Interactie met de omgeving door:

- Contact met VSR: Jan den Hartog uit Lathum
 - Initiatief Innofields, Fons Eijkelkamp, Liemerse Ambassade
 - Project Agrarische visie, Liemers Ambassade, projectleider Saskia Croes
 - Initiatief de Eng (Koekamp)
 - Liemers Trots
 - Beheer:
 - Stichting Blij (voedselbank)
 - Vluchtelingenwerk
 - Moskee (o.a. ivm noten), Turkse/Marokkaanse gemeenschap
 - HopeXXL
 - Maatschappelijke diensttijd
 - Stroopwafel Uniek
 - Horsterhof
 - Kastobbe (voor de kruidenkaas)
 - Aeres
 - Hogeschool Van Hall Larenstein
 - Praktijkschool Symbion
- 5) **Natuurwerkdag 6 november.** Op de landelijke natuurwerkdag gaan we met een groep vrijwilligers het terrein een stuk opschonen en bomen te planten. Gereedschap wordt geleend van Stichting Landschapsbeheer Gelderland. Iedereen wordt uitgenodigd dit verder te vertellen en om mee te doen. Vrijwilligers kunnen zich melden via de site: [de Natuurwerkdag.nl](http://deNatuurwerkdag.nl).
- 6) **Bijdrage deelnemers.** Op kaartjes kunnen de deelnemers aangeven wat zij willen bijdragen aan het project. Dat kan d.m.v. deelname aan het project, op de hoogte gehouden willen worden, etc.

De inbreng:

Wil wel meedenken met de invulling van drachtplanten voor insecten. Ik voel niets voor een daadwerkelijke inzet; de leeftijd werkt tegen.

Ben onvoorbereid hier naar toe gekomen. Momenteel niets concreets aan te leveren. Wil graag meedenken en op de hoogte worden gehouden van dit mooie project.

Houd ons op de hoogte! NB onze werkagenda 2021-2022 zit vol! Knotten wellicht wel het volgend seizoen?!!

IVN Oost-Veluwezooom start omstreeks deze tijd een werkgroep plantgemeenschappen/landschapsecologie. Mogelijk is er interesse in een inventarisatie van de huidige variatie van een/tweezijdige planten op locatie, alvorens deze worden opgenomen in (of opgeofferd voor) de indeling van de voedseltuin. Nut: indicatorsoorten; (mogelijke) nuttige toepassingen; waard/voedselplanten voor insecten

Kikker- en paddenpoel aanleggen.

Ik ga het project onder de aandacht brengen van onze jongeren (plan Duiven en Westervoort). Op projectbasis willen ze zich nog we eens inzetten. Structureel is lastiger, maar paar keer per jaar kan lukken. Hoofddoel: verbinding, maatschappelijke betrokkenheid. Candeia: maatschappelijke stage: 1 – 1,5 dag helpen -> op projectlijst laten zetten.



Ik ga graag met jullie op zoek naar ingangen in de Turks/ Marokkaanse/ Syrische/ en andere gemeenschappen.

AVR wil financieel bijdragen. Doel: omgeving moet er mooier en mensen gelukkiger van worden. Wil helpen fondsen werven.

Mijn netwerk enthousiasmeren om mee te doen. Zelf een bijdrage leveren op de natuurwerkdag. Een beginstap maken naar meerdere plekken in de gemeente Duiven/Westervoort. Wordt vervolgd!

7) **Sluiting.** Om half tien bedankt Hanneke iedereen voor haar/zijn aanwezigheid en actieve inbreng en bedankt Robert nogmaals voor de gastvrijheid.

NB: De mensen die niet konden komen willen graag op de hoogte gehouden worden van de ontwikkelingen.